REFERAT |KRS| Oppvekststyret (2011-2015) d. 14-04-2015

Mødedato Tirsdag d. 14. april 2015 kl. 17:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Protokoll oppvekststyrets møte 10.03.15..... 3
Verbalforslag - frigjøring av tid til kjerneoppgaven i barnehagen..... 5
Oppfølging av bystyresak 72/14. Informasjon til hovedutvalg etter nedleggelse av klient og barneve 13
Omgjøring av vedtaksplasser fra ordinær bosetting til bosetting av enslige mindreårige flyktninger.. 17
Høringsforslag angående innføring av gratis kjernetid i barnehager for 4- og 5-åringer i familier me 21

Punkt 16/15: Protokoll oppvekststyrets møte 10.03.15

Bilag

Protokoll 10.03.2015.pdf

ORGANISASJON
Politisk sekretariat og kontorstøtte

Dato	30. mars 2015
Saksnr.:	201500013-16
Saksbehandler	Lars Erik Brekne Johnsen

Saksgang	**Møtedato**
Oppvekststyret	14.04.2015

Protokoll oppvekststyrets møte 10.03.15

Forslag til vedtak

Oppvekststyret godkjenner protokoll av 10.03.15

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Lars Erik Brekne Johnsen
Konsulent

Vedlegg:
Oppvekststyrets protokoll av 10.03.15

Punkt 17/15: Verbalforslag - frigjøring av tid til kjerneoppgaven i barnehagen

OPPVEKST
Oppvekstdirektørens stab

Dato	23. mars 2015
Saksnr.:	201503420-1
Saksbehandler	Stein Endre Haartveit

Saksgang	**Møtedato**
Oppvekststyret	14.04.2015

Verbalforslag - frigjøring av tid til kjerneoppgaven i barnehagen

Sammendrag

I handlingsprogram 2014-2017 vedtok Bystyret:
«Oppvekstsektoren gjennomfører i samarbeid med barnehagene en kartlegging av oppgaver med tanke på forenkling, standardisering og mulig sentralisering. Kartleggingens klare hensikt er å frigjøre tid for barnehageansatte til å ha mer tid til kjerneoppgaven å være sammen med barna.»

På denne bakgrunn har vi gjennomgått administrative oppgaver, faglig rapportering/dokumentasjon og kartlegginger med sikte på å se om vi kan reduseres og/eller effektivisere disse slik at det kan frigjøres mer tid til samvær med barna i de kommunale barnehagene.
Vi har også valgt å trekke fram konklusjoner fra undersøkelser som har kartlagt tidsbruk av aktiviteter som gjør at barnehageansatte får mindre tid til samvær med barna.

Parallelt med denne saken har administrasjonen arbeidet med å vurdere mer effektiv barnehagestruktur, jf. vedtatt handlingsplan 2014 – 17 s. 45. I henhold til sektorens virksomhetsplan skal denne saken sammen med verbalforslag om soneorganisering fremmes for Oppvekststyret i mai/juni 2015.
Vi har derfor ansett det nødvendig å trekke opp grensen mellom disse to sakene.

Gjennomgangen har omfattet både de administrative oppgavene og faglige dokumentasjoner og kartlegginger. I tillegg har vi berørt møtepraksis og praktiske oppgaver.

Vår konklusjon er følgende:
Kartleggingen og gjennomgangen av de administrative oppgavene har ikke ført til at man har funnet tiltak som kan frigjøre tid i noe omfang. Vi vil fortsatt evaluere prosedyrene ved opptak av barn, vurdere felles innkjøp av enkelte varer og søke å effektivisere arbeidet med tilkallingsvikarer.
Hva gjelder de faglige dokumentasjonene og kartleggingene som utføres, mener vi at dette er nødvendige tiltak bl.a. for å sikre dokumentasjon og kvalitet i barnehagene. Det kan også bidra til mer strukturert og målrettet arbeid i forhold til barna og det må utføres av pedagogene som arbeider i barnegruppa.
Det er den enkelte leders ansvar å vurdere den enkelte barnehages møtekultur i h.h.t behov og hensikt. Oppgavefordeling personalet seg i mellom og organisering av barnehagehverdagen, er også et lederansvar og dette må forgå i barnehagen.

Forslag til vedtak

1. Saken tas til orientering

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Gro Holte
Seniorrådgiver

Vedlegg:
Ingen

Bakgrunn for saken

I handlingsprogram 2014-2017 vedtok Bystyret:
«Oppvekstsektoren gjennomfører i samarbeid med barnehagene en kartlegging av oppgaver med tanke på forenkling, standardisering og mulig sentralisering. Kartleggingens klare hensikt er å frigjøre tid for barnehageansatte til å ha mer tid til kjerneoppgaven å være sammen med barna.»

På denne bakgrunn har vi gjennomgått administrative oppgaver, faglig rapportering/dokumentasjon og kartlegginger med sikte på å se om vi kan reduseres og/eller effektivisere disse slik at det kan frigjøres mer tid til samvær med barna i de kommunale barnehagene.
Vi har også valgt å trekke fram konklusjoner fra undersøkelser som har kartlagt tidsbruk av aktiviteter som gjør at barnehageansatte får mindre tid til samvær med barna. Disse resultatene mener vi er nokså representative for barnehager generelt.

Arbeidet er utført ved at representanter fra enhetslederne og respektive ansatte i staben har gått gjennom de ulike oppgavene.
Dessuten har vi hatt møte med hovedtillitsvalgte hvor vi har presentert utkast til sak. De tok utkastet til orientering, men ga samtidig uttrykk for at de ønsket en mer omfattende gjennomgang og kartlegging av barnehagene enn det bystyret har bedt om i dette verbalforslaget.

Parallelt med denne saken har administrasjonen arbeidet med å vurdere mer effektiv barnehagestruktur, jf. vedtatt handlingsplan 2014 – 17 s. 45. I henhold til sektorens virksomhetsplan skal denne saken sammen med verbalforslag om soneorganisering fremmes for Oppvekststyret i mai/juni 2015.

I dette arbeidet har vi utredet organisering av barnehagene i større enheter og eventuelt oppvekstsentra som er mer robuste med hensyn til ledelse, fag, økonomi, personal og brukertilpasning.
Utredningen om «mer effektive barnehager (MEB)» har valgt å ta for seg barnehageenhetene slik de er i dag. Vi har sett på mulige løsninger i hver bydel. Ut ifra mulighetene som foreligger i dag, har vi utarbeidet forslag til hvordan man kan oppnå målsettingen som er gitt i oppdraget.
En større fleksibilitet av ledelsesressursen kan føre til mer effektiv oppgavefordeling.

Vi har derfor ansett det nødvendig å trekke opp grensen mellom disse to sakene. I saken som behandles her, har vi holdt oss til dagens organisering og konkret vurdering av de nevnte oppgavene.

1. Utgangspunkt:

Lov om barnehager § 1 (formålsbestemmelsen) fastslår at barnehagetilbudet skal være et pedagogisk tilbud som i samarbeid og forståelse med hjemmet skal *«ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling- barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter - det skal legge til rette for selvutfoldelse og sikre individuell oppfølging, støtte og stimulering»*

Barnehagene har ulike stillingskategorier og en rekke arbeidsoppgaver som skal utføres for å drifte barnehagene.

Kristiansand har organisert barnehagene etter «enhetsleder-modellen»

Enhetsleder har overordnet ansvar for den enkelte enhet og er delegert myndighet på områdene: økonomi, fag, personal og organisasjon og rapporterer innen disse feltene i h.h.t statlige og lokale/kommunale rutiner.
Enkelte barnehageenheter har samordnet ledelse. Disse enhetene har fordelt ledelsesressursen og administrative/pedagogiske oppgaver på henholdsvis enhetsleder og fagleder og merkantil ansatte. De fleste barnehagene har 100 % enhetsleder.

Enhetsleder, fagleder og eventuelt merkantil personell arbeider ikke direkte med barna.

2. Oppgaver som i hovedsak utføres av enhetsleder/funn:

Rapporterings- og styringssystemer for enhetslederne og kommunens organisasjon for øvrig:
Dette innebærer bl.a. budsjettarbeid, bruk av kommunens felles regnskapssystemer og administrative rapporteringssystemer (Visma, Corporater). Dette er felles systemer for hele kommunen som er innført for å sikre effektiv rapportering og et nødvendig styringsredskap for enhetslederne. Vi anser oppgavene til enhetslederne her som nødvendige for rapporteringen og også for enhetsleders styring av egen virksomhet.

Barnehagene må forholde seg til kommunens innkjøpsrutiner. Det har vært vurdert om man kan effektivisere innkjøp gjennom felles innkjøp for alle barnehagene. Man har særlig vurdert enkelte standardvarer. Konklusjonen er at man neppe oppnår større grad av effektivitet.
Når innkjøpene er foretatt krever regelverket at to som kjenner innkjøpene behandler regningene.
Forslag om å sentralisere regningshåndteringen enten på bydels- eller sentralt nivå har vært foreslått. Vi kan ikke se at dette vil gi god effekt
På personalområdet har enhetsleder ansvar for sykefraværsoppfølging i h.h.t sentrale rutiner (NAV) og følge opp de rutiner det innebærer å være en IA bedrift.
Lokale rutiner i h.h.t HMS arbeid må enhetsleder følge opp og leder har ansvar, som barnehageeier, å utarbeide et internkontrollsystem i h.h.t. Lov og regelverk.
Kommunen har et system (WEB – cruter) for effektiv behandling av ansettelser (også av vikarer) og enhetsleder får bistand fra personaltjenesten i dette arbeidet.
Rutiner for arbeidet med tilkallingsvikarer kan forbedres slik at man mer effektivt kan få tak i vikarer ved behov. Dette er et arbeid som ledere tilbakemelder tar mye tid og det skal gjennomgås for forbedring.
Opptak av barn foregår elektronisk og systemet og rutinene evalueres årlig og forbedres med tanke på effektivitet.

Enhetsleder foretar også andre rapporteringer i h.h.t sin rolle som barnehageeier.
Årlig tilsynsrapport til barnehagemyndigheten og årsmeldinger til kommunen og sentrale myndigheter.

I tillegg til enhetsleder bidrar ansatte som arbeider med barna i noen grad med følgende: del av behandling av regninger (typisk attestasjon), innkalling av vikar ved kortere sykefravær og for innkjøp av varer o.a. Dette gjelder ikke i alle barnehager – det kommer an på størrelse og ledelsesressurs.

Som det fremgår av ovenstående, har vi i liten grad funnet tiltak som kan effektivisere de administrative oppgavene til fordel for samvær med barn. Enhetsleder og evnt. fagleder, merkantil personell arbeider ikke direkte med barna og disse oppgavene ligger innenfor barnehageeier og leders ansvarsområde.
I større enheter med en samordnet ledelsesressurs har man mulighet til å fordele oppgaver på flere og man kan dermed unngå å pålegge avdelingspersonale administrative oppgaver.

3. Oppgaver som i hovedsak utføres av andre ansatte.

Pedagogiske ledere og fagarbeidere/assistenter er de personalgruppene som arbeider direkte med barna.
De ansattes kompetanse anses som den viktigste faktoren for å sikre kvalitet i barnehagen. God organisering av personalressurser, klar rollefordeling, ansvar og oppgavefordeling og en god pedagogisk praksis er viktig for å kunne oppfylle barnehagens samfunnsmandat.
Pedagogisk leder
Lov om barnehager § 18 første ledd
«Pedagogen har et helhetlig ansvar for planlegging og vurdering, daglig omsorg for det enkelte barnet, for utviklingen av det sosiale miljøet og læringsmiljøet i barnegruppen og for samarbeidet med barnas foreldre. Pedagogen har også veiledningsansvar for det øvrige Personale, samt medansvar for utvikling av barnehagen som pedagogisk virksomhet og barnehagens samarbeid med andre tjenester.»

I ny rammeplan for barnehager i 2005 kom det mer spesifikke målformuleringer, med økte krav til dokumentasjon og evaluering.
Dokumentasjon og vurdering er viktige og nødvendige verktøy i barnehagens arbeid med å oppfylle sitt pedagogiske mandat, i arbeidet for tidlig innsats og for å kunne gi like muligheter til alle barn.
Dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten gir grunnlag for informasjon, refleksjon, vurdering og utvikling.
Dette er i stor grad en pedagogiske leders oppgave og en del av dette arbeidet må foregå utenfor «barnegruppa».

Dokumentasjoner, kartlegginger og overføringsskjema:
Se meg skjema:
«Se meg» er et skjema som ble utarbeidet med bakgrunn i økte krav til dokumentasjon og evaluering (Rammeplan 2005) og for å sikre et mer systematisk og kvalitativt arbeid.
Dette er et internt arbeidsredskap for pedagogisk leder, som utarbeides med bakgrunn i observasjon og som også er et verktøy for foreldresamtaler.

Kartlegging flerspråklige barn:
«Mino- kart» er et verktøy som skal brukes for å kartlegge flerspråklige barns språk kompetanse. Barnehagene skal kartlegge 4 og 5 åringene.
Dette er et internt arbeidsredskap for pedagogisk leder.
Verktøyet har også en del som dokumenterer informasjon fra foresatte til barnehagen og et overføringsskjema til skolen.

Overgang barnehage – skole
Det er utarbeidet rutiner fra overgang barnehage til skole, blant annet er det utarbeidet et overføringsskjema som pedagogisk leder skal fylle ut og sende til skolen.

Overnevnte skjema/verktøy er ment som hjelp til dokumentasjon av enkeltbarns trivsel og utvikling og gir grunnlag for individuell tilrettelegging av det pedagogiske tilbudet (og som bakgrunn for henvisning til PPT eller andre hjelpeinstanser).

Barnehageeier har pålagt barnehagene v/pedagogiske ledere å ta i bruk disse verktøyene. Dette mener vi kan være til hjelp i det pedagogiske arbeidet, for å kunne utfordre og støtte det enkelte barns utvikling og læring med utgangspunkt i dets individuelle forutsetninger og behov.

I tillegg er vi kjent med at enkelte barnehager tar i bruk kartleggings- og refleksjonsverktøy som enhetsleder og pedagoger vurderer som viktig for utvikling av kvalitet og for å støtte det enkelte barns utvikling.

Fagarbeider/assistentgruppen
Denne stillingsgruppen utgjør omkring to tredjedeler av barnehagenes personale. Og er minst involvert i planarbeid, rapportering og møter.
Fagarbeidere/assistenters arbeid er i størst grad knyttet til direkte arbeid med barna, praktisk arbeid på avdelingen og foreldrekontakt.
I noen barnehager har noen av disse fått tildelt roller som brannvernleder og/eller miljøvernleder – og har fått ansvar for innkjøp av varer o.a.

De ulike stillingsgruppene har ulik grad ansvar for «skriftliggjøring» av virksomheten. Enhetsleder har særlig ansvar for rapportering, utarbeidelse av planer, søknader/henvisninger, overordnet informasjon om virksomheten innen leders områder; økonomi, personal og fag.
Rapportering og utarbeidelse av planer knyttet til ulike former for pedagog- faglig utvikling fordeles mellom enhetsleder og fagleder der enheten har samordnet ledelsesressurs. Pedagogiske ledere har særlig ansvar for å skrive avdelingens planer og observasjoner/rapporter, mens fagleder/assistentgruppen i liten grad tar del i slikt arbeid.

I de senere årene har det vært ulike undersøkelser som har kartlagt arbeidsoppgaver/aktiviteter i barnehagehverdagen som stjeler tid fra samvær med barna. Praktisk arbeid, møter og planlegging peker seg ut som «tidstyver» i disse undersøkelsene.

Mye av planleggingsarbeidet og organisering av barnehagehverdagen, drift og utvikling av barnehagen foregår gjennom møtevirksomhet.
Det kan være morgenmøter, avdelingsmøter i den enkelte barnehageavdeling, basemøter, teammøter, pedagogmøter, veiledningsmøter, personalmøter for hele barnehagen, ledermøter, medbestemmelsesmøter (ledelse og tillitsvalgte) eller møter med andre tjenester og samarbeidspartnere.
Det er ulikt fra barnehage til barnehage hvilke møter som gjennomføres, hvordan disse møtene organiseres, innhold og hvem som deltar og det er også uenighet om hva som er hensiktsmessig tidsbruk. Noen mener at det er for mange møter og for mye planlegging, andre mener at det samme nivået av møter og planlegging er nødvendig for å sikre kvaliteten.
Fagforbundet og Utdanningsforbundet foretok i 2013 en uformell kartlegging i enkelte av de kommunale barnehagene og i disse kartleggingene fremkom det at personalet, særlig de pedagogiske lederne bruker mye tid på møter og planlegging.

Sentrale (SFS 2201)og lokale særavtaler regulerer ubunden og tilrettelegging/planleggingstid for pedagoger og fagarbeidere/assistenter.

Praktisk arbeid:
Praktisk arbeid blir i ulike undersøkelser ansett som den største «tidstyven». Dette er arbeid som å handle mat, lage mat, rydde/vaske etter måltider.
De største barnehageenhetene har ansatt kjøkken hjelp som har vært et tiltak for å frigjøre personalet for mer tid med barna.

4. Konklusjon:

Som det framgår av ovenstående, har kartleggingen og gjennomgangen av de administrative oppgavene ikke ført til at man har funnet tiltak som kan frigjøre tid i noe omfang. Vi vil fortsatt evaluere prosedyrene ved opptak av barn, vurdere felles innkjøp av enkelte varer og søke å effektivisere arbeidet med tilkallingsvikarer.
Hva gjelder de faglige dokumentasjonene og kartleggingene som utføres, mener vi at dette er nødvendige tiltak bl.a. for å sikre dokumentasjon og kvalitet i barnehagene. Det kan også

bidra til mer strukturert og målrettet arbeid i forhold til barna og det må utføres av pedagogene som arbeider i barnegruppa.
Det er den enkelte leders ansvar å vurdere den enkelte barnehages møtekultur i h.h.t behov og hensikt. Oppgavefordeling personalet seg i mellom og organisering av barnehagehverdagen, er også et lederansvar og dette må forgå i barnehagen.

Punkt 18/15: Oppfølging av bystyresak 72/14. Informasjon til hovedutvalg etter nedleggelse av klient og barnevernsutvalg

OPPVEKST
Barne- og familietjenester

Dato	24. mars 2015
Saksnr.:	201210324-16
Saksbehandler	Svein Ove Ueland

Saksgang	**Møtedato**
Oppvekststyret	14.04.2015

Oppfølging av bystyresak 72/14. Informasjon til hovedutvalg etter nedleggelse av klient og barnevernsutvalg

Sammendrag

I Bystyret 21.05. 2014 sak 72/14 ble følgende vedtatt:

1. Klient- og barnevernutvalget gjenopprettes ikke.
2. Det fremmes en egen sak til henholdsvis helse- og sosialstyret og oppvekststyret om hovedutvalgenes behov for informasjon om tjenestene.

I saken fremkommer hvilke områder i hovedutvalgets reglement samt prosesser som vil være særlig viktige med tanke på å sikre Oppvekststyret den nødvendige informasjonen om barneverntjenesten etter nedleggelse av klient og barnevernutvalget.

Forslag til vedtak

> Oppvekststyret slutter seg til at gjeldende rutiner for informasjon sikrer utvalget tilstrekkelig informasjon om barneverntjenesten.

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Svein Ove Ueland
Virksomhetsleder Barne- og familietj.

Utrykt vedlegg:
BYSTYRET 21.5.2014 SAK 72/14
Evaluering av avviklingen av Klient- og barnevernsutvalget Saksnr.:201210324-9

Bakgrunn for saken
Bystyret vedtok i sak 68/11, 11. mai 2011 at klient- og barnevernsutvalget (KBU) skulle legges ned. I bystyrets vedtak ble det også besluttet at nedleggelsen av KBU og dets konsekvenser skulle evalueres etter 2 år. I Helse- og sosialstyrets møte 24. september 2013 i sak 45/13 ble det vedtatt mandat for evaluering av nedleggelsen av utvalget. Oppdraget med å evaluere utvalget ble lagt ut på anbud, og på bakgrunn av dette har Oxford Research foretatt en evaluering, ferdigstilt mars -14.

Det framgikk av evalueringen at KBU hadde lite å bety for rettssikkerheten til klientene av sosial- og barneverntjenesten. Dette fordi det var få saker som ble omgjort i utvalget, og at Fylkesmannen uansett er klageinstans for barnevernssakene. Klage / anke på tvangsvedtak etter barnevernloven avgjøres av det ordinære rettssystemet – i Tingretten evet. Lagmannsretten eller Høyesterett.

KBU hadde stor effekt i forhold til medlemmenes kunnskap om og kjennskap til fagfeltene, men det øvrige politiske nivå hadde lite utbytte av dette. Når en legger til at utvalgets arbeid medførte en relativt stor ressursinnsats fra politikere, sekretariat og administrasjon for å forberede og behandle sakene, kunne denne vært bedre nyttet på alternative måter. Rådmannens vurdering var at det ikke var hensiktsmessig å gjenopprette KBU. Rådmannen la særlig til grunn at KBU i liten grad synes å ha betydning for brukernes rettsikkerhet. Ressursbruken knyttet til KBU synes heller ikke å forsvare at ordningen gjenopprettes.

I forhold til spørsmålet om helse- og sosialstyret og oppvekststyret har behov for at informasjonen om tjenestene gis på andre måter enn dagens, ble det foreslått at skulle vurderes av det enkelte hovedutvalg. Med bakgrunn i dette ble følgende vedtatt i bystyret 21.05. 2014 sak 72/14

> *1. Klient- og barnevernutvalget gjenopprettes ikke.*
> *2. Det fremmes en egen sak til henholdsvis helse- og sosialstyret og oppvekststyret om hovedutvalgenes behov for informasjon om tjenestene.*
> *(46/7)*

I gjeldende reglement for Oppvekststyret § 2 A) som omhandler Oppvekststyret som hovedutvalg / politisk utvalg, framkommer følgende;

Oppvekststyret har den løpende politiske ledelse og kontroll med de oppgaver og virksomheten som styret er tillagt ansvar for. Herunder har styret særlig ansvar for:

- *Samordning, planlegging, utvikling og evaluering av den virksomhet som ligger inn under ansvarsområde.*
- *Påse at bevilgede midler for ansvarsområdet forvaltes innenfor budsjettets rammer og forutsetninger*
- *Føre kontroll med at vedtak innenfor styrets ansvarsområde blir gjennomført, herunder oppfølgning av vedtatt handlingsprogram.*
- *Påse at det er foretatt nødvendig samordning og samarbeid med andre berørte kommunale virksomhetsområder og med andre offentlige og private organer med samme eller tilgrensede arbeidsoppgaver.*

Vurdering;
Relatert til nedleggelsen av klient- og barnevernsutvalget vurderer oppvekstdirektøren at den informasjonen som blir gitt til oppvekststyret gjennom bl.a.:

- Overordnet informasjon og rapportering i fm. tertial og års rapportering
- Presentasjon og oppfølging av sektorens virksomhetsplan.
- Ordinær saksbehandling, også i saker som vedrører barneverntjenesten

- Orientering om tilsynssaker med tjenesten
- Informasjon om barneverntjenesten på temamøtene
- Åpen runde i hvert møte der oppvekststyrets medlemmer kan stille spørsmål og be administrasjonen om muntlige redegjørelser om blant annet praksis i tjenesten.

er tilstrekkelig for å sikre at Oppvekststyret som hovedutvalg får nødvendig informasjon om barneverntjenesten slik det angis i bystyresak sak 74/12 – «Evaluering av avvikling av klient og barnevernsutvalget».

Punkt 19/15: Omgjøring av vedtaksplasser fra ordinær bosetting til bosetting av enslige mindreårige flyktninger

Bilag

Vedtak FORMAN, 15042015, Sak 44/15, Omgjøring av vedtaksplasser fra ordinær bosetting til bosetting av enslige mindreårige flyktninger

Vedrørende omgjøring av vedtaksplasser fra ordinær bosetting til bosetting av enslige mindreårige flyktninger

OPPVEKST
Barne- og familietjenester

Dato	19. mars 2015
Saksnr.:	201401078-4
Saksbehandler	Svein Ove Ueland

Saksgang	**Møtedato**
Oppvekststyret	14.04.2015
Formannskapet	15.4.2015

Omgjøring av vedtaksplasser fra ordinær bosetting til bosetting av enslige mindreårige flyktninger

Sammendrag
Kristiansand kommune mottok 26. januar 2015 en forespørsel fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) om administrativt å omgjøre 5 – 10 ordinære vedtaksplasser / bosettinger, til bosetting av enslige mindreårige flyktninger i 2015. Bakgrunnen var at antallet enslige mindreårige flyktninger som skal bosettes i 2015 har økt vesentlig. Spørsmålet om å fatte en administrativ beslutning slik IMDI ber om ble muntlig forelagt oppvekststyret 10. februar. Oppvekststyret ønsket at forespørselen ble forelagt Formannskapet som egen sak.

Per 31.12.2014 var til sammen 16 enslige mindreårige bosatt i de fem bofellesskapene (som har en samlet kapasitet til mellom 20 og 25 beboere avhengig av beboersammensetningen). Det skal bosettes 11 nye i løpet av 2015. Hvor mange plasser som eventuelt blir ledige i løpet av året vil avhenge av hvor mange av dagens beboere som flytter ut i løpet av året. I handlingsprogrammet for perioden 2015 – 18 er netto rammen for bosetting av enslige mindreårige redusert gradvis i perioden. Å omgjøre 5 – 10 bosettinger fra ordinære vedtaksplasser til å bosette enslige mindreårige vil kreve ytterligere ressurser til oppvekstsektoren de kommende årene. Rådmannen kan derfor ikke anbefale omgjøring av vedtaksplasser fra ordinær bosetting til bosetting av enslige mindreårige flyktninger.

Forslag til vedtak

> Formannskapet opprettholder vedtaket om å bosette 10 enslige mindreårige flyktninger i 2015. Forespørsel fra IMDI om å omgjøre 5 – 10 ordinære vedtaksplasser til bosetting av enslige mindreårige flyktninger avslås.

Tor Sommerseth
Rådmann

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Vedlegg:
Brev fra IMDI vedrørende omgjøring av vedtaksplasser fra ordinær bosetting til bosetting av enslige mindreårige flyktninger.

Bakgrunn for saken

Kristiansand kommune mottok 26. januar 2015 en forespørsel fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) om administrativt å omgjøre 5 – 10 ordinære vedtaksplasser / bosettinger, til bosetting av enslige mindreårige flyktninger i 2015. Bakgrunnen var at antallet enslige mindreårige flyktninger som skal bosettes i 2015 har økt vesentlig.

Siden det ikke var spørsmål om å øke det totale antall bosettinger, men om å øke andelen enslige mindreårige innenfor denne rammen, ble spørsmålet om å fatte en administrativ beslutning slik IMDI ber om muntlig forelagt oppvekststyret 10. februar. Oppvekststyret ønsket at forespørselen ble forelagt Formannskapet som egen sak.

Formannskapet behandlet spørsmålet om bosetting av flyktninger i sak 95/13, og fattet følgende vedtak:

1. *Formannskapet vedtar at Kristiansand kommune bosetter 200 flyktninger i 2014, herav 10 enslige mindreårige.*
2. *Formannskapet vedtar at Kristiansand kommuner bosetter 180 flyktninger pr år i årene 2015 og 2016, herav 10 enslige mindreårige pr år.*

I forbindelse med statsbudsjettet for 2014 ble det gjort betydelige endringer i den statlige finansieringsordningen ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger. Konsekvensene av endringene ble forelagt Formannskapet i sak 4/14. Formannskapet fattet følgende vedtak:

1. *Tross endrede statlige rammevilkår i etterkant av formannskapets vedtak i sak 95/13, Bosetting av flyktninger 2014 – 2016, opprettholder Kristiansand kommune vedtaket om å bosette 10 enslige mindreårige flyktninger i 2014. Spørsmål om bosetting av enslige mindreårige fra 2015 behandles i forbindelse med handlingsprogrammet for 2015 – 2018.*
2. *Kristiansand kommune forventer at staten fremover dekker alle kommunenes kostnader knyttet til bosetting og integrering av enslige mindreårige flyktninger i bosettingskommunene. Kristiansand kommune ber også IMDI klargjøre hva direktoratet mener er riktig kostnad for kommunene til bosetting og integrering for å gjøre budsjettarbeidet i kommunene mer forutsigbart i fremtiden.*

Kristiansand kommune mottok i 2014 en forespørsel fra IMDI om ekstraordinær bosetting av flyktninger i 2014 – 2015. Denne forespørselen ble behandlet i Formannskapet 27.8.2014 – Sak 78/14 som fattet følgende vedtak:

1. *Formannskapet opprettholder vedtaket om å bosette 200 flyktninger i 2014, herav 10 enslige mindreårige.*
2. *Formannskapet opprettholder vedtaket om å bosette 180 flyktninger i 2015, herav 10 enslige mindreårige.*

Spørsmålet om bosetting av enslige mindreårige flyktninger for 2015 ble på bakgrunn av dette ikke behandlet særskilt i forbindelse med handlingsprogrammet for 2015 – 2018. Administrasjonen har lag vedtaket fra Formannskapet i sak 78/14 til grunn, om inngått avtale med IMDI om å bosette 10 enslige mindreårige flyktninger i 2015.

De statlige rammene for bosetting av enslige mindreårige flyktninger er ikke endret siden Formannskapet gjorde sitt vedtak 15. januar 104 – sak 4/14. Den statlige finansieringen består av 3 komponenter:

- Generelt integreringstilskudd per bosatte flyktning, uavhengig av alder.

- Særskilt tilskudd ved bosetting av enslig mindreårig flyktning. Tilskuddet utbetales fra og med bosettingsmåneden og til og med det året vedkommende fyller 20 år.
- 80 % av barnevernutgiftene til enslige mindreårige som bor i bofellesskap, fratrukket en kommunal egenandel på kr. 16.600 per mnd. i 2015.

Aktuell situasjon

Som følge av redusert bosetting har Kristiansand kommune redusert antall bemannede bofellesskap fra 7 til 5 de siste to årene. Hvert bofelleskap har plass til 4 – 5 enslige mindreårige (til sammen mellom 20 og 25 plasser) avhengig av beboersammensettingen.

Per 31.12.2014 var til sammen 16 enslige mindreårige bosatt i de fem bofellesskapene. Tre av disse fyller 20 år i løpet av 2015, og må flytte ut av den grunn. Tolv av disse 16 er mellom 18 og 20 år i løpet av 2015. Disse kan flytte ut dersom de selv bestemmer seg for å gjøre dette. Det skal bosettes 11 nye i løpet av 2015 (en overhengende fra 2014). Det er derfor vanskelig på nåværende tidspunkt å vurdere hvor mange plasser som blir ledige i løpet av året.

I handlingsprogrammet for perioden 2015 – 18 er netto rammen for bosetting av enslige mindreårige redusert fra 6,590 mill. kr. i 2015 til 3,515 mill. kr. i 2016. Rammen reduseres deretter til 1,165 mill. kr. per år i 2017 og 2018. De økonomiske rammene er basert på at det ikke bosettes enslige mindreårige flyktninger i bofellesskap etter 2015, og at bofelleskapene avvikles gradvis i tråd med at de enslige mindreårige flytter ut.

Dagens statlige rammevilkår medfører økte kommunale utgifter på ca. 250.000 kr. per år per ved bosetting av enslig mindreårig i dagens bofellesskap sammenlignet med ordinære vedtaksplasser.

Rådmannens vurdering

Det er etter rådmannens vurdering vanskelig å vurdere om det vil være kapasitet i bofellesskapene til å bosette flere enslige mindreårige flyktninger i 2015 enn de 11 som kommunen har forpliktet seg til. Å omgjøre 5 – 10 bosettinger fra ordinære vedtaksplasser til å bosette enslige mindreårige vil kreve ytterligere ressurser til oppvekstsektoren de kommende årene. Rådmannen kan derfor ikke anbefale omgjøring av vedtaksplasser fra ordinær bosetting til bosetting av enslige mindreårige flyktninger.

Punkt 20/15: Høringsforslag angående innføring av gratis kjernetid i barnehager for 4- og 5-åringer i familier med lav inntekt

Bilag

Vedtak FORMAN, 15042015, Sak 43/15, Høringsforslag angående innføring av gratis kjernetid i barnehager for 4- og 5-åringer i familier med lav inntekt

hoeringsnotat_forslag_om_endring_av_forskrift_om_foreldrebetaling_i_barnehager.pdf

beregning-av-foreldrebetaling-med-maksimal-andel-av-inntekt-og-gratis-kjernetid.pdf

ØKONOMI
Økonomienheten

Dato	20. mars 2015
Saksnr.:	201502499-2
Saksbehandler	Kjetil Solvang

Saksgang	**Møtedato**
Oppvekststyret	14.04.2015
Formannskapet	15.04.2015

Forslag om endring av forskrift om foreldrebetaling i barnehager - høringsnotat angående innføring av gratis kjernetid i barnehager for 4- og 5-åringer i familier med lav inntekt

Sammendrag

I budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Venstre og Kristelig Folkeparti ble det enighet om at det skal innføres gratis kjernetid for alle 4- og 5-åringer i familier med inntekt lavere enn 405.000 kr. Det foreslås å bruke de samme inntektsdefinisjoner og søknadsprosess som i ordningen med nasjonalt minstekrav til redusert foreldrebetaling.

Kristiansand kommune mener forslaget er ett godt sosialt tiltak der det tas grep for å lage ett opplegg som rekrutterer fler barn av lavinntektsfamilier til barnehage. Dette er bra i forhold til blant annet å forberede barna for skolestart samt å forbedre norskkunnskapene til minoritetsspråklige barn.

Nasjonalt minstekrav til redusert foreldrebetaling som innebærer lavere foreldrebetaling for familier med mindre enn 473.000 kr i inntekt er foreslått innført fra 1.5.2015. Forskriftsendringene er ennå ikke klare og kommunene har ikke hatt mulighet til å informere foreldre og barnehagene, implementere søknadsrutinger m.m. Forskriftsendringene for de to ordningene bør samkjøres og innføres fra 1.8.2015. Inntektsgrensen kunne med fordel ha vært satt lik i begge ordningene.

Slik vi oppfatter ordlyden i forslag til endring av forskrift om foreldrebetaling så er det ikke tatt med noe som tyder på at kommunene må sørge for at barnehagene må legge til rette for at det er mulig å søke om barnehageplass for kun 20 timer pr. uke. Få barnehager tilbyr så kort oppholdstid og dersom lovendringen skal forstås dit hen at alle barnehagene må tilby 20 timers tilbud til barn med gratis kjernetid, vil det skape betydelige utfordringer med hensyn til å organisere og ikke minst finansiere tilbudet.

Oppvekstsektoren vil i 2. tertialrapport komme tilbake til om de samlede endringer av forskrift om foreldrebehandling medfører større kostnader enn hva som er kompensert fra staten. Konsekvensene innarbeides i Handlingsprogrammet 2016-2019.

Forslag til vedtak

Kristiansand kommune avgir uttalelse i samsvar med forslaget i saksutredningen

Tor Sommerseth
Rådmann

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Vedlegg:

1. Forslag om endring av forskrift om foreldrebetaling i barnehager - Innføring av gratis kjernetid i barnehager for 4- og 5- åringer i familier med lav inntekt
2. Beregning av foreldrebetaling i barnehage

Bakgrunn for saken

I budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Venstre og Kristelig Folkeparti ble det enighet om at det skal innføres gratis kjernetid for alle 4- og 5-åringer i familier med lav inntekt. Det ble i statsbudsjettet for 2015 bevilget 51 mill. kroner for å dekke kommunenes utgifter knyttet til innføring av denne ordningen. Helårseffekten i 2016 vil være 102 mill. kroner. For 2015 er inntektsgrensen for gratis kjernetid 405 000 kroner. I kommende år vil inntektsgrensen fastsettes av Stortinget.

Ny forskrift om foreldrebetaling har vært på høring og er tiltenkt innført fra 1. mai 2015. I forslaget foreslås det at foreldrebetalingen for første barn maksimalt skal utgjøre seks prosent av familiens samlede kapital- og personinntekt, begrenset opp til maksimalprisen for foreldrebetaling. I 2015 vil innslagspunktet for redusert foreldrebetaling være 473.000 kr.

Foreldre som har rett til redusert foreldrebetaling, eller fritak fra foreldrebetaling vil ikke få det automatisk, men må søke til kommunen. Alle barn som har rett på gratis kjernetid vil også ha rett på reduksjon i foreldrebetaling. Gratis kjernetid kan derfor være del av samme søknadsprosess og behandling som ordning med nasjonalt minstekrav til redusert foreldrebetaling.

Siden 1998 har det vært ulike forsøk med gratis kjernetid i barnehage i områder med sammensatte levekårsutfordringer og mange barn med innvandrerbakgrunn. SSB og Fafo har evaluert forsøkene med gratis kjernetid. Evalueringen viser at forsøkene har ført til at foreldre med innvandrerbakgrunn i økt grad søker barnehageplass. Evalueringen viser også at tilbudet om gratis kjernetid har en positiv effekt på skoleresultatene til barn med innvandrerbakgrunn, målt på kartleggingsprøver i lesing og regning på 1. og 2. trinn.

<u>Praktiske konsekvenser vedrørende implementeringen av endringene i forskrift om foreldrebetaling:</u>

Forslag om endring av forskrift om foreldrebetaling hadde høringsfrist 23.2.2015. I høringsforslaget står det at den nye forskriften skal gjelde fra 1. mai 2015. Det betyr at dette vil gjelde også foresatte som har barn i barnehagen våren 2015. Ny forskrift er ennå ikke klar og ventes å komme i april. Om igangsetting av inntektsgradert foreldrebetaling skal skje fra 1. mai vil kommunene få svært knapt med tid til å informere barnehagene og foreldre, implementere søknadsrutiner, behandle innkomne søknader, refundere tapt foreldrebetaling til private barnehager m.m.

Nå har det også kommet et nytt forslag om enda en endring i forskriften vedrørende innføring av gratis kjernetid for 4- og 5- åringer i familier med lav inntekt. Dette forslaget har høringsfrist 17.4.2015, og skal gjelde fra 1.8.2015.

Ved søknad om redusert foreldrebetaling må foresatte sende søknad om reduksjon og levere inntektsdokumentasjon i form av selvangivelse. Søknad skal skje for et barnehageår av gangen, slik at vedtak i første omgang gjelder kun fra 1. mai og ut inneværende barnehageår. Barn som starter på skolen til høsten vil ha rett på redusert foreldrebetaling for kun mai og juni. Foresatte med barnehageplass der barnet skal fortsette i barnehage, må da i følge forskriften søke på nytt for neste barnehageår. To søknadsprosesser med enkeltvedtak og refusjoner blir en betydelig jobb for alle parter denne våren/forsommeren.

<u>Beregning av satsene:</u>

Gratis kjernetid er fastsatt til 20 timer per uke. Barnehagenes daglige åpningstid varierer i Kristiansand kommune fra 8,5 til 10,5 timer. Oppholdstid ved full plass varierer fra 42,5 timer til 52,5 timer pr. uke. Full plass er i forhold forskrift om likeverdig behandling definert til 41

timer per uke, eller mer. I vedlegget til høringssaken er det utarbeidet ett regneark med veileder som beregner hvor mye en familie skal betale for en barnehageplass. I det regnearket er det tatt som utgangspunkt at full plass er 45 timer pr. uke og det vises hvor mye det skal betales for full plass, men det vises ikke hvor mye som skal betales for delte plasser. I ny forskrift om foreldrebetaling bør det klart fremkomme om full plass skal defineres som 45 timer uavhengig av barnehagens åpningstid, samt hvordan man skal beregne sats for bruk av redusert plass. Skal for eksempel en 80% plass defineres som 36 timer (45 * 80%) per uke uansett barnehagens åpningstid? Det kan med fordel presiseres i forskriften at foreldrebetalingen skal beregnes på overnevnte måte, ettersom en ved tidligere anledninger har sett at det fort oppstår misforståelser når beregningsmetoder ikke er definert tydelig nok.

Rett til kun å benytte gratis kjernetid:

I høringsforslagets punkt 5,3 siste avsnitt fremkommer det at 4- og 5-åringer i familier med inntekt under den fastsatte inntektsgrensen kan velge å kun benytte seg av de 20 gratis kjernetimene. Forslag til endringer i forskrift om foreldrebetaling § 3 tredje ledd lyder slik:

«Kommunen skal gi fritak for foreldrebetaling for 20 timer per uke til alle fire- og femåringer i familier med lav inntekt. Som familie med lav inntekt regnes en husholdning/forsørger(e) som har samlet kapital- og personinntekt, etter skatteloven kapittel 12, under en inntektsgrense fastsatt av Stortinget».

Ut fra ordlyden i forslaget til endring av §3 tredje ledd er det ikke tatt med noe som tyder på at kommunene må sørge for at barnehagene legger til rette for at det er mulig å søke om barnehageplass kun for 20 timer pr. uke. Mange av barnehagene i Kristiansand kommune tilbyr kun 100 prosent plass. Dette som en konsekvens av den nye pedagognormen. Den stiller krav til antall pedagoger ut fra antall barn og ikke antall plasser. I Kristiansand kommune benytter 93% av barna 100% plass. Kun 4 barn i kommunen benytter 40% plass. (18/20 timer pr. uke).

Dersom det er meningen at barnehagene må tilby 4- og 5- åringer som har rett på gratis kjernetid og som ønsker kun 20 timer i uken i form av plass to dager i uken, eller 4 timer pr. dag, så bør dette komme helt klart frem av forskriftsendringen. Det må også presiseres om dette også gjelder private barnehager. En slik forståelse av lovendring, spesielt om barna har rett på barnehageplass 4 timer pr. dag, vil skape betydelige utfordringer med hensyn til å organisere og ikke minst finansiere tilbudet.

Praktisk gjennomføring i Kristiansand kommune:

- Systemleverandør IST AS har gitt tilbakemelding om at de skal tilpasse seg alle endringer som blir lovfestet.
- Det må lages elektronisk skjema for å søke om inntektsgradering og gratis kjernetid. Selvangivelsen skal benyttes som inntektsdokumentasjon kan lastes opp og sendes inn som vedlegg til det elektroniske skjemaet.
- Når søknader innvilges får foreldrene orientering om vedtak om redusert foreldrebetaling med beløp som skal betales. (Samlet ut fra inntektsgradering, gratis kjernetid, plasstype og søskenmoderasjon). Når vedtak gjelder plass i private barnehager får også barnehagen orientering om vedtak med innvilget pris.
- Private barnehager fakturerer ut fra innvilget redusert foreldrebetalingssats og oppvekstsektoren refunderer differansen mellom innvilget sats og makspris.
- Inntektsgrensen øker fra 2,5 G som per d.d. er 220.925 kr til 473.000 kr. I tillegg kommer gratis kjernetid for 4- og 5- åringer i familier med mindre enn 405.000 kr i inntekt. Endringen medfører at det blir ett betydelig større antall familier som kommer til å ha rett på redusert foreldrebetaling. Oppvekstsektoren må sørge for at alle

søknader som kommer inn behandles fortløpende, samt sørge for at å ha på plass ett system som sikrer at riktig foreldrebetalingssats blir innvilget.
- Det forutsettes at lovforslaget ikke innebærer at det må tilbys 20 timer oppholdstid.
- For barnehageåret 2014/2015 er det relativt god kapasitet. En evt. økt etterspørsel som følge av gratis kjernetid må tas hensyn til ved rullering av barnehagebehovsplanen.

Hva kommer foreldre med lav inntekt til å betale i foreldrebetaling basert på de to høringsforslagene som omhandler endring i forskrift om foreldrebetaling:

Fra 1. mai 2015 er makspris 2.580 kr. Foreldre skal betale maksimalt 6% av sin inntekt i foreldrebetaling. Det betyr at de med mindre enn 473.000 kr skal ha redusert sats. For 4- og 5- åringer i familier med inntekt under 405.000 kr skal det i tillegg ikke betales for 20 timer gratis kjernetid. Tabellen viser utvalgte inntekter beregnet ut fra full plass, slik regnearket som ligger vedlagt saken beregner satsene. De som har flere barn i barnehage får i tillegg 30% søskenmoderasjon for barn nr. 2 og 50% rabatt på barn nr. 3.

Makspris fra 01.05.15	2 580

Inntekt:	Sats etter innt. gr:	Sats for 4- og 5- åringer - gratis kjernetid
473 000	2 580	2 580
450 000	2 455	2 455
405 000	2 209	1 227
400 000	2 182	1 212
300 000	1 636	909
200 000	1 091	606
100 000	545	303
50 000	273	152
-	-	-

Andel minoritetsspråklige barn i barnehagene i Kristiansand.

Ca. 70% av de minoritetsspråklige barna 1- 5 år i Kristiansand kommune benytter barnehageplass. Oppvekstsektorens egne beregninger viser at det ved utgangen av 2014 var 32% av ettåringene, 65% av 2 åringene, 73% av 3- åringene og 88% av 4-åringene og 87% av 5 åringene som benyttet barnehageplass.

Forslag til høringsuttalelse fra Kristiansand kommune

Kristiansand kommune mener forslaget er ett godt sosialt tiltak der det tas grep for å lage ett opplegg som rekrutterer fler barn av lavinntektsfamilier til barnehage. Tiltaket kan være bra i forhold til blant annet å forberede skolestart og i forhold til å forbedre norskkunnskapene til barn.

1.12.2014 sendte kunnskapsdepartementet ut en høringssak om inntektsgradert foreldrebetaling der familier maksimalt skal betale 6% av sin inntekt for barnehageplassen. Dette er tenkt innført fra 1.5.2015. Forskriften er ennå ikke klar og kommunene har ikke hatt mulighet til å sende ut informasjon til barnehagene og foreldre, eller lage søknadskjema osv. En innføring av rett til redusert foreldrebetaling fra 01.05.2015 vil medføre at barn i familier

med lav inntekt som starter på skolen til høsten har rett på redusert foreldrebetaling for kun mai og juni. Foresatte med barnehageplass der barnet skal fortsette i barnehage, må da i følge forskriften søke på nytt for neste barnehageår. To søknadsprosesser med enkeltvedtak og refusjoner blir en betydelig jobb for alle parter denne våren/forsommeren.

Forskriften bør av overnevnte årsaker utsettes og innføres fra august 2015, samtidig med gratis kjernetid. Inntektsgrensene for inntektsgradert foreldrebetaling og gratis kjernetid bør også for enkelhets skyld settes like.

Beregning av satsene:

Gratis kjernetid er fastsatt til 20 timer per uke. Barnehagenes daglige åpningstid varierer i Kristiansand kommune fra 8,5 til 10,5 timer og oppholdstid ved full plass varierer fra 42,5 timer til 52,5 timer pr. uke. Full plass er i forhold forskrift om likeverdig behandling definert til 41 timer per uke, eller mer. I vedlegget til høringssaken er det utarbeidet ett regneark med veileder som beregner hvor mye en familie skal betale for en barnehageplass. I det regnearket er det tatt som utgangspunkt at full plass er 45 timer pr. uke, men det vises ikke hvor mye som skal betales for delte plasser. I ny forskrift om foreldrebetaling bør det klart fremkomme om full plass skal defineres som 45 timer uavhengig av barnehagens åpningstid, samt hvordan man skal beregne sats for bruk av redusert plass. Skal for eksempel en 80% plass defineres som 36 timer (45 * 80%) per uke uansett barnehagens åpningstid? Det kan med fordel presiseres i forskriften at foreldrebetalingen skal beregnes på overnevnte måte, ettersom en ved tidligere anledninger har sett at det fort oppstår misforståelser når beregningsmetoder ikke er definert tydelig nok.

Rett til kun å benytte gratis kjernetid?

I høringsforslagets punkt 5,3 siste avsnitt fremkommer det at 4- og 5-åringer i familier med inntekt under den fastsatte inntektsgrensen kan velge å kun benytte seg av de 20 gratis kjernetimene. Kristiansand kommune går ut fra at det kun gjelder når barnehagen de søker plass i, eller har fått plass i, har ett slikt tilbud. Mange barnehager tilbyr ikke annet enn 100% plass. Kun 4 barn i Kristiansand kommune har pr. dags dato 40% plass (18/20 timer pr. uke).

Dersom det er meningen at barnehagene må kunne tilby 4- og 5- åringer som har rett på gratis kjernetid kun 20 timer i uken i form av plass to dager i uken, eller 4 timer pr. dag, så bør dette komme helt klart frem av forskriftsendringen. Det må også presiseres om dette også gjelder private barnehager. En slik forståelse av lovendring, spesielt om barna har rett på barnehageplass 4 timer pr. dag, vil skape betydelige utfordringer med hensyn til å organisere og ikke minst finansiere tilbudet.

Økonomi

Etter at endringene i forskrift om foreldrebetalinger er endelig vedtatt og omfanget av ordningen blir kjent bør Kunnskapsdepartementet etterberegne hva endringene samlet sett medfører av ekstra utgifter for kommunene. I denne beregningen må det tas hensyn til at endringen vil medføre økt etterspørsel etter barnehageplasser.